

28.8.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriölle:

Asia: OAJ:n lausunto lukiouudistukseen liittyvistä asetuksista

Viite: Lausuntopyyntönnö 21.6.2018, Dno OKM/41/010/2017

Pyydettyinä lausuntona luonnoksista lukiouudistukseen liittyvistä asetusmuutoksista esittää Opetusalan Ammattijärjestö OAJ seuraavan:

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuuksista annettuun asetukseen tehdyt muutokset ovat tarpeellisia.

Uusi lukiolaki sisältää pitkään toivotun opiskelijan oikeuden erityisopetukseen. Lain johdosta kelpoisuusasetukseen esitetyt muutokset ovat hyviä ja tulevat tarpeeseen. On järkevää, että perusopetuksessa erityisopetusta antavalla opettajalla on kelpoisuus erityisopetukseen myös lukiossa, sillä huomattava osa lukioista toimii samassa kiinteistössä ja osin yhteisten opettajien voimin perusopetuksen kanssa.

Tuntijaon säilyminen ennallaan uudessa asetuksessa on järkevä ratkaisu

Lukioasetuksen ja tuntijakoasetuksen yhdistäminen on mahdollista esitetyllä tavalla. OAJ pitää hyvänä ratkaisua olla avaamatta keskustelua eri oppiaineitten välisistä suhteista eli ns. tuntijaosta. Keskustelu olisi häirinyt tehtävää lukiouudistusta ja ohjannut keskustelua pois lukio-opetuksen pedagogisesta uudistamisesta.

Oppiaineitten ryhmittely on eräiden oppiaineitten osalta epäonnistunut, vaikka pohjautuukin lukiolaissa nimettyyn ryhmittelyyn.

Opiskelijan oikeus lepoon ja virkistykseen opiskelun lomassa on turvattava asetuksessa

Ehdotuksessa uudeksi lukioasetukseksi on lukiokoulutuksen järjestämisen kannalta tarvittavat säädökset. Säädös päivänavauksesta on poistunut, mutta koulutuksen järjestäjä voi halutessaan itse päättää päivänavauksista. Hyvä niin. Opiskelijan saama opetuksen määrä säilyy ennallaan siirryttäessä opintopisteiden käyttöön, mikä on hyvä ja tärkeä asia.

Nykysäädökset eivät lukiossa enää määrittele oppitunnin ja välitunnin käsitteitä. Oppituntien pituudet lukioissa ovat pidentyneet ja oppituntien välissä olevien taukojen käytännöt ovat kirjavia. Asetuksen perusteluihin on opintojen mitoituksesta kirjattu 11 § kohdalla, että ”työmäärän olisi kuitenkin oltava opiskelijan kannalta kohtuullinen”. Kirjaus liittyy opiskelijan omatoimiseen työskentelyyn, mutta opiskelussa yleensä

28.8.2018

opetus ja omatoiminen työ nivoutuvat yhteen. Kirjauksen työmäärän kohtuullisuudesta tulisi olla itse asetuksessa 11 §:n lopussa ja pykäläkohtaisissa perusteluissa asiaa tulisi avata laajemminkin. Tärkeää on esimerkiksi opetuksen järjestäminen niin, että oppituntien väliin jää riittävästi aikaa siirtymiin ja opiskelijoiden tarvitsemaan lepoon sekä virkistykseen.

Opiskelija-arvioinnin arvosana-asteikko säilyy ennallaan. Arvostelusta tullaan tarkemmin ohjeistamaan myös Opetushallituksen laatimissa opetussuunnitelman perusteissa. Moni opettaja kokee ongelmalliseksi ja lukion yleistä motivaatiota sekä opiskeluilmapiiriä haittaavaksi sen, että opinnoissa voi edetä, vaikka osa opinto-suorituksista olisi hylätty arvosanalla 4.

Muiden asetusmuutosten osalta OAJ:llä ei ole lausuttavaa. Lopuksi haluamme kiittää ministeriötä hyvästä valmistelutyöstä.

Yhteenveto

- Uudet asetukset ja asetusmuutokset ovat tarpeellisia
- Päätös olla avaamatta keskustelua lukion tuntijaosta oli järkevä ja on mahdollistanut keskustelun lukion pedagogisesta uudistamisesta
- Kelpoisuusasetuksen muutos on toimiva ja hyvä
- Lukioasetuksen ja sen perustelujen tulisi sisältää opiskelijan oikeus kohtuulliseen työmäärään, lepoon ja riittäviin siirtymiin oppituntien välissä

OPETUSALAN AMMATTIJÄRJESTÖ OAJ

Olli Luukkainen
puheenjohtaja

Olavi Arra
erityisasiantuntija